

Antivaccinatiefront

tekst en beeld:
Jan Hein van Dierendonck

Horen ze in het rijtje van de Holocaustontkenners en klimaatsceptici, of hebben antivaccinatie-lobbyisten een punt? Feit is dat de meest invloedrijke onruststokers zelf nota bene arts zijn, zoals de spraakmakende vaccinatiescepticus Andrew Wakefield. Deze in 1957 in Engeland geboren maagdarmchirurg deed in het Londense Royal Free Hospital onderzoek naar de ziekte van Crohn en kwam in 1998 met een geruchtmakende publicatie in *The Lancet*. Zijn researchteam claimde na onderzoek bij twaalf kinderen met een autistisch spectrum een causaal verband tussen BMR-inentingen, darmontstekingen en hersenbeschadiging. Ze spraken van 'autistische enterocolitis'. In 2001 werd Wakefield vanwege dit werk benoemd tot lid van het Royal College of Pathologists, maar nam even later gefrustreerd ontslag en is nu als onderzoeker verbonden aan Thoughtful House, een Texaanse instelling voor autistische kinderen. Overigens kon verder epidemiologisch onderzoek geen verband aantonen tussen dit triple-vaccin en autisme, maar in Groot-Brittannië hadden vele verontruste ouders inmiddels afgezien van vaccinatie, met als gevolg een onrustbarende stijging van mazelen – in enkele gevallen met dodelijke afloop.

Begin 2004 berichtte de *Sunday Times* dat Wakefield verzuimd had te melden dat hij was

gesponsord door Legal Aid Board, een organisatie die ouders helpt te procederen als ze menen dat hun kind door de BMR-vaccinatie autistisch is geworden (het ziekenhuis had een aanzienlijk bedrag ontvangen). Enkele 'Lancet-kinderen' waren bij zo'n juridische procedure betrokken geweest en Wakefield had zelfs vóór publicatie de uitkomst aan advocaten doorspeeld. *The Lancet* distantiëerde zich prompt van Wakefields werk en tien van de dertien medeauteurs herriepen geschrokken de 'interpretatie' van het bewuste artikel. Vervolgens kwamen nieuwe onregelmatigheden aan het licht. Op zijn privérekening zou ruim 400.000 pond zijn gestort. Kinderen hadden al vóór de inentingen autistische kenmerken. Het darmonderzoek zou niet volgens de regels zijn verlopen. Eén van de kinderen had vanwege colonoscopie zelfs een levensbedreigende darmperforatie opgelopen (hij en zijn ouders ontvingen van het ziekenhuis publiekelijk excuses en een half miljoen pond) en de General Medical Council startte een onderzoek naar mogelijk professioneel wangedrag van Wakefield en twee van zijn voormalige collega's. Ondertussen concludeerde men bij Thoughtful House dat het conserveringsmiddel thimerosal, in een dosis zoals gebruikt in onder andere H1N1-vaccins, effect heeft op reflexen van pasgeboren aapjes.